



**LLH**

**Landsforeningen for lesbiske,  
homofile, bifile og transpersoner**

Kunnskapsdepartementet  
Postboks 8119 Dep  
0032 Oslo

tirsdag 19. januar 2010

## **Høringssvar ny forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanningen**

Vi viser til brev av 13. november fra Kunnskapsdepartementet angående lesbiske, homofile, bifile og transpersoner (lhbt) i rammeplanene for grunnskolelærerutdanningen og gir med dette høringssvar på ny forskrift om rammeplanene for grunnskolelærerutdanningen. I høringssvaret kommer LLH først med tre tilleggsforslag. Vi ønsker tilleggsforslagene inn i forskriftens § 2 – Læringsutbytte. Deretter følger begrunnelse for forslagene.

### Endringsforslag – inn i eksisterende punkt:

Felles læringsutbytte for kandidater i begge utdanningsløp/Kunnskap:

Kandidaten

- har kunnskap om barns og unges læring, utvikling og danning i ulike sosiale, **heteronormative**, flerkulturelle og flerspråklige kontekster, **som sikrer ivaretagelsen av alle elevene.**
- har kunnskap om barns og unges oppvekstmiljø, likestilling, **lhbt-tematikk** og identitetsarbeid.

### Endringsforslag – nytt punkt:

Felles læringsutbytte for kandidater i begge utdanningsløp/Ferdigheter:

Kandidaten

- **har ferdighet til å ivareta både synlige og usynlige minoriteter.**

LLH avga høringssvar i forbindelse med nye læreplaner for Kunnskapsløftet. Organisasjonen ble møtt på sine begrunnelser og fikk endringsforslag og tilleggsforslag inn i fem fag i Kunnskapsløftet: norsk, engelsk, samfunnsfag, naturfag og krl (rle). Kunnskapsløftet har dermed forankret lhbt-tematikk i disse fagenes kompetansemål, i tillegg til at det

naturlig inngår i generell del. Det må få som konsekvens at det nedfelles konkrete krav om læringsutbytteformuleringer i disse ulike fagenes nasjonale retningslinjer, som ikke er ute på høring. I tillegg kommer andre fag, hvor spesielt pedagogikk og elevkunnskap peker seg naturlig ut.

Høringsuttalelsen fra LLH konsentrerer seg om hva som er nødvendig ut fra et perspektiv hvor eleven står i fokus. Det er i denne høringen ikke lagt vekt på problemstillinger knyttet til lhbt-læreres utfordringer eller den heteronormativitet som ligger til grunn på skolen som arbeidsplass.

Denne høringsuttalelsen har eleven i fokus, og at alle elever skal kunne gjenkjenne seg i den virkeligheten skolen speiler.

- Lhbt-elever skal gjenfinne seg på en trygg og inkluderende måte i den virkeligheten skolen speiler.
- Den heterofile eleven skal bli satt i stand til å videreutvikle vennskapet sitt med lhbt-venner på en verdig måte.
- Elevens familiære og sosiale relasjoner skal gjenspeiles og gjenkjennes i skolens fremstilling av virkeligheten, som for eksempel elevens foresatte, søsken, fettere, kusiner, tanter, onkler, besteforeldre og andre nære av familien som er lhbt-personer.

Uten konkrete føringer i rammeplanens del som omhandler krav til felles læringsutbytte for kandidatene er LLH sikker på at lhbt-tematikk ikke engang vil ivaretas på et minimum. Ved å ta inn en setning om synlige og usynlige minoriteter ivaretar man alle diskrimineringsgrunnlag som er omtalt i lovgivningen i dag. Det vil også være i samsvar med ny lovgivning som kommer dersom Graverutvalgets forslag blir til lovgivning. Samtidig får man frem at det finns minoriteter som er usynlige som for eksempel lhbt-personer, visse personer med nedsatt funksjonsevne og noen religiøse minoriteter.

Regjeringen har lagt fram en handlingsplan for lhbt-arbeid i 2009-2012. I kapittel 5 «Skole og utdanning» er det formet diverse tiltak. Når Regjeringen skal legge fram en ny forskrift om rammeplan, bør de ha denne handlingsplanen i mente. Dersom tiltak 15 «Synliggjøre viktigheten av å integrere lhbt-tematikk i relevante utdanningstilbud og forskningsprosjekt» skal tas på alvor, må Kunnskapsdepartementet (KD) som er ansvarlig både for dette tiltaket og for arbeidet med rammeplanene sørge for at lhbt-tematikken er godt integrert i den nye rammeplanen.

LLH ønsker også å peke på viktigheten av og farene med mainstreaming. Begrepet er flittig brukt i handlingsplanen og tanken er godt kjent som en effektiv måte å jobbe for likestilling. KD har ansvaret også for tiltak 11 «Videreføre nasjonal innsats mot mobbing», tiltak 14 «Synliggjøring og normalisering av homofili blant barn (og unge) gjennom bok- og

utstillingsprosjektet Gay Kids i Norge» og tiltak 15 «Synliggjøre viktigheten av å integrere lhbt-tematikken i relevante utdanningstilbud og forskningsprosjekt».

To av tiltakene er konkrete og begge disse er gjennomført. Om tiltakene får effekt beror på om lærerne som skal holde i og bruke disse tiltakene har tilstrekkelig kunnskap til det. For at Regjeringens politikk om mainstreaming av lhbt-kunnskap skal fungere, og ytterligere tiltak av lignende art skal ha effekt, må mainstreamingstanken også komme frem i rammeplanen.

LLH er redd for at en mainstreamingspolitikk som ikke legger vekt på at lærere skal ha god og trygg kompetanse på lhbt-tematikk, blir en feilslått politikk som fører til ansvarspulverisering. Tiltakene som settes i kraft på høyere hold, får ikke noen effekt lengre ned i systemet dersom de lærerne som utdannes ikke har nødvendig bevissthet, kompetanse og forståelse for tematikken. LLH mener derfor at en vellykket mainstreamingspolitikk fordrer at lhbt-tematikken er eksplisitt nevnt i rammeplanene og at de ansatte i det norske skolesystemet får «rosa kompetanse».

I brev datert 24.10.2008 har KD gjort rede for viktigheten av integrert lhbt-tematikk i utdanningstilbud. Der skriver KD at *"Kunnskapsdepartementet oppfordrer utdanningsinstitusjonene til å ta utfordringene lhbt møter i samfunnet på alvor og integrere lhbt-tematikken i relevante utdanningstilbud og forskningsprosjekt. Det er spesielt viktig at studenter i profesjonsutdanningene blir bevisstgjort og får kunnskap om lhbt-tematikken"*. LLH regner med at dette brevet følges opp i forbindelse med den nye forskriften.

Hilsen

Karen Pinholt  
Leder, LLH Landsforeningen for lesbiske, homofile, bifile og transpersoner